

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

I. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ за доношење овог закона је члан 97. став 1. тачка 7) Устава Републике Србије, којим је утврђено да Република Србија уређује својинске и облигационе односе и заштиту свих облика својине.

II. РАЗЛОЗИ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Након једногодишње примене Закона о железници („Службени гласник РС“, бр. 41/2018), а у циљу праћења ефеката решења њиховог спровођења Министарство грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре покренуо је иницијативу за изменама и допунама наведеног закона, ради његовог унапређења. У складу са наведеном иницијативом, затражена су мишљења и предлози свих релевантних учесника на железничком тржишту у Републици Србији. Пре израде радне верзије Нацрта закона о изменама и допунама Закона о железници предлози везани за унапређење Закона о железници добијени су од Дирекције за железнице, „Инфраструктура железнице Србије“ а.д, Центра за истраживање несрећа у саобраћају, „Електропривреде Србије“ и „Србија Воза“ а.д.

Достављени предлози за измене и допуне Закона о железници су се односили на дефинисање различитих појмова и прецизирање појединих одредби закона када су у питању елементи железничке инфраструктуре, дужности управљача инфраструктуре, поступање у случају измена и допуна Изјаве о мрежи, измена одређених рокова, поступање у случају измене цена приступа железничкој инфраструктури и цена приступа услужним објектима којима управља управљач инфраструктуре, усаглашавање терминологије, решавања потешкоћа ради заштите инфраструктурног појаса који се појављују у пракси и др.

Имајући у виду предмет овог закона, исти је од нарочитог значаја за функционисање путничког и теретног железничког саобраћаја у Републици Србији и из тог разлога неопходно је да све одредбе закона буду прецизно утврђене како не би биле подложне различитом тумачењу.

Наведеним Нацртом закона спроводи се даљи поступак усклађивања са правним тековинама Европске уније, односно Уредбом (ЕЗ) бр. 1371/2007 Европског парламента и Савета од 23. октобра 2007. о правима и обавезама путника у железничком саобраћају, Уредбом (ЕЗ) број 1370/2007 Европског парламента и Савета од 23. октобра 2007. о обавези јавног превоза путника у друмском и железничком саобраћају и Директивом (ЕУ) бр. 2012/34 Европског парламента и Савета од 21. новембра 2012. године којом се успоставља јединствено европско железничко подручје.

Поред тога, Нацртом закона врши се усклађивање са Законом о путевима („Службени гласник РС“, бр. 41/18 и 95/18 – др. закон) и Нацртом закона о изменама и допунама Закона о уговорима о превозу у железничком саобраћају, као и отклањају недостаци текста Закона који су техничке природе.

Нацртом закона предвиђено је изузеће одредби закона којима се уређује приступ железничкој инфраструктури и услугама, обрачун цена приступа о додела капацитета железничке инфраструктуре када су у питању туристичко-музејске железнице имајући у виду да су оне издвојене од осталих пруга.

Такође, овим Нацртом закона се прецизирају надлежности Дирекције за железнице.

III. ОБЈАШЊЕЊЕ ОСНОВНИХ ПРАВНИХ ИНСТИТУТА И ПОЈЕДИНАЧНИХ РЕШЕЊА

Чланом 1. Нацрта закона о изменама и допунама предложена је измена члана 2. став 1, тачка 59) проширењем и прецизирањем дефиниције појма „резервације“

После тачке 61) додаје се тачка 61а), којом се дефинише појам „теретни терминал“.

Чланом 2. Нацрта закона о изменама и допунама врше се измене у члану 4 став 1 тачка 10) тако што се после речи: „зграде“ додају се речи: „или делови зграда“ ради потпунијег дефинисања.

Чланом 3. Нацрта закона о изменама и допунама предвиђена је изузеће за туристичко - музејске железнице и измењено је прописана обавеза за доношењем подзаконског акта.

Чланом 4. Нацрта закона о изменама и допунама прецизира се дужност управљача инфраструктуре.

Чланом 5. Нацрта закона о изменама и допунама врше се измене у члану 17 којима се проширује обавеза доступности Изјаве о мрежи заинтересованим странама.

Чланом 6. Нацрта закона о изменама и допунама врше се измене у члану 19. став 4. тако се рок скраћује са рок за закључивање уговора пре почетка примене новог реда вожње са два месеца на месец дана.

Чланом 7. Нацрта закона о изменама и допунама предложена је измена у члану 20. став 7. тако што се дефинише поступак измене цене приступа јавној железничкој инфраструктури.

Чланом 8. Нацрта закона о изменама и допунама предложена је измена у члану 23. став 6. тако што је исти допуњен могућношћу да Дирекција може спровести поједностављену контролу обрачуна цене приступа и цене приступа колосецима који повезују са услужним објектима.

Чланом 9. Нацрта закона о изменама и допунама предложена је измена члана 26. став 2. тачка 3) подтачка (9) тако што се реч: „опасне“ у првој алинеји брише .

Чланом 10. Нацрта закона о изменама и допунама предлаже се измена у члану 34. ст. 3, и 11. тако што се мењају рокови и усклађује терминологија.

Чланом 11. Нацрта закона о изменама и допунама мења се назив и садржина члана 53. ради утврђивања јавног интереса.

Чланом 12. Нацрта закона о изменама и допунама мења се назив и садржина члана 54. ради утврђивања експропријације, административног преноса и непотпуне експропријације непокретности за потребе јавне железничке инфраструктуре.

Чланом 13. Нацрта закона о изменама и допунама мења се члан 64. додавањем новог става 2 којим се дефинише отварање и коришћење путних прелаза са ограниченим роком функционисања.

Чланом 14. Нацрта закона о изменама и допунама предлаже се измена члана 73 додавањем става 4 којим се прецизира поступање Републичког инспектора за саобраћај ако не може из објективних разлога наложити власнику, односно држаоцу хитно отклањање неправилности.

Чланом 15. Нацрта закона о изменама и допунама предлаже се измена члана 76. којом се предвиђа уређивање посебним законом градске железнице, односно лаких шинских система и метроа.

Чланом 16. Нацрта закона о изменама и допунама у члану 77. додају се ст. 12 и 13. који се односе на плаћање и висину таксе.

Чланом 17. Нацрта закона о изменама и допунама врши се измена у члану 81. у ст. 9. и 10. тако што се усклађује терминологија.

Чланом 18. Нацрта закона о изменама и допунама у члану 83. после става 14. додаје се нови став који се односи на поспупак одузимања лиценце од стране Дирекције.

Чланом 19. Нацрта закона о изменама и допунама у члану 93 став 2 тачка 4) врши се проширивање обавезе одржавања чистоће и на станичне просторије и детаљније регулисање поступка реклаamacије.

Чланом 20. Нацрта закона о изменама и допунама после члана 97. додаје се нови члан 97а са новим називом, који се односи на одређивање авансног износа у случају повреде или смрти путника.

Чланом 21. Нацрта закона о изменама и допунама после члана 99. додаје се нови члан 99а са новим називом, који се односи на приступ превозу железницом особама са инвалидитетом и особама са смањеном покретљивошћу.

Чланом 22. Нацрта закона о изменама и допунама после члана 100. додају се чл. 100а, 100б и 100в, који се односе на дефинисање поступака и услова за пружање помоћи на железничкој станици особама са инвалидитетом и особама са смањеном покретљивошћу.

Чланом 23. Нацрта закона о изменама и допунама у члану 110. врше се проширивање обухвата превоза од општег интереса у железничком саобраћају

Чланом 24. Нацрта закона о изменама и допунама у члану 112. после става 3. додаје се нови став 4. којим се дефинише начин обрачуна и пружања надокнаде за обавезу јавног превоза.

Чланом 25. Нацрта закона о изменама и допунама у члану 114. после става 4. додаје се нов став 5. који се односи на проширивање непосредног додељивања уговора о обавези јавног превоза под одређеним условима.

Чланом 26. Нацрта закона о изменама и допунама у члану 117. после става 3. додају се ст. 4, 5. и 6 којима се детаљније регулишу трошкови извршења обавезе јавног превоза.

Чланом 27. Нацрта закона о изменама и допунама у члану 121. после става 15. додаје се став који се односи на обавезу да се обезбеди приступ пословним просторијама и пословној документацији овлашћеним лицима Дирекције.

Чланом 28. Нацрта закона о изменама и допунама у члану 122. после става 1. додаје се став који се односи на приступ овлашћеним лицима Дирекције пословним просторијама и пословној документацији.

Чланом 29. Нацрта закона о изменама и допунама у члану 123. после става 2. додаје се став који се односи на обавезу да се обезбеди приступ овлашћеним лицима Дирекције железничкој станици и возним средствима.

Чланом 30. Нацрта закона о изменама и допунама мења се члана 132 став 1, тачка 11) тако што се проширују права и дужности Инспектора при вршењу инспекцијског надзора у смислу провере да ли су кола уврштена у воз технички исправна у складу са прописима.

Чланом 31. Нацрта закона о изменама и допунама врши се правнотехничка редакција у члану 138. став 1. после речи „жалба“ додаје се реч „министру“.

Чланом 32. Нацрта закона о изменама и допунама се у члану 140. став 1, додају се тач. 10а, 46а), 46б) и 46в), 49а), 49б) и 49в) којима се дефинишу нове врсте прекршаја а бришу се тач. 11)-13).

Чланом 33. Нацрта закона о изменама и допунама предвиђа се рок за доношење подзаконских акта за извршавање овог закона.

Чланом 34. Нацрта закона о изменама и допунама дефинише се да даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Правилник о садржини и форми Изјаве о мрежи („Службени гласник РС”, број 97/13).

Чланом 35. Нацрта закона о изменама и допунама одређује се ступање на снагу овог закона.

IV. ФИНАНСИЈСКА СРЕДСТАВА ПОТРЕБНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ЗАКОНА

За примену овог закона није потребно обезбедити средства у буџету Републике Србије.